

God Jul & Gott Nytt 2022!

Ett år med Skånsk skogsstrategi kan summeras i detta tionde nyhetsbrev där vi samlar alla aktuella intervjuer och händelser inom skånsk skog. Styrgruppen inom strategin ska samla all skoglig kraft för att i januari träffas och verksamhetsplanera. Vad ska vi satsa på 2022? Vilka aktiviteter har vi påbörjat, genomfört och slutfört? Nya aktiviteter tillkommer såklart och vi ser fram emot att få ta del av och lyfta fram allt bra som görs för vår skånska skog. Men först - sju julklappsartiklar som ni får öppna redan nu! Och sedan - jullov!

Innehåll:

- Jul med Joakim - kåseri över vårt kära julträd
- Första regionala samordningsmötet - Jerker sammankallade sydlänens projektledare för de regionala skogsstrategierna
- Påbörjad studie i ekföryngring - Nora Sophie Pohl har koll på läget
- Lyckad satsning på naturvårdar!
- Skånsk skogsstrategis utsände badar virtuellt skogsbad
- Urbana och värdefulla träd lyfts i projektet i-Tree Sverige
- Starkare tillsammans - Landsbygdsresurser heter den nya grupp som ska samordna resurser vid bränder i nordöstra Skåne med omnejd. Vi intervjuar skogsägare Anders Edbro för att veta mer.
- Följ oss!

Trevlig läsning och ha en fortsatt fin december!

Klicka här för att läsa brevet i din webbläsare

Den ståtliga julgranen i Blå Hallen, Höganäs

Jul med Joakim

Med all respekt för tall, björk, bok, asp och alm; i december finns i stort sett endast träd att tala om. Julgranen. Oftast mer påklädd (vissa menar utklädd) än sina släktingar rödgranen och kungs- och silvergran, skiljer den även ut sig genom att ofta påträffas inomhus i stugvärmen.

En sådan märkvärdighet kräver sin man. Så Skånsk skogsstrategi tog kontakt med stil- jul- och antikexperten Joakim Bengtsson, känd från bland annat Antikrundan och som nyligen arrangerade en årligen återkommande julmässa i Blå Hallen Höganäs. Där klädde Joakim en ståtlig gran på ett så vidlyftigt sätt att den skulle få sin kusin vid Rockefeller Center i New York att rodna av skam.

Fast håll i dig käre läsare, för redan från början slår det ner en bomb i samtalet med Joakim.

– Jag är väldigt glad att så många fick se granen i Blå Hallen och tyckte att den var fin, där fick jag mitt lystmäte. Hemma är jag nämligen rätt trött på gran, så jag har bara en liten bordsgran med små tomtar gjorda av piprensare.

Joakim tycks uppfatta tystnaden efter detta erkännande som en uppmaning att fortsätta sin bekännelse.

– Nu får du hålla i dig. Jag har också en plastgran, som jag köpte för alldeles för mycket pengar men som är precis en sådan Disney-gran som jag vill ha.

En plastgran. Den bet.

– Man kan se det på två sätt, ja, den är av plast men numera bidrar den inte till några transporter och återanvänds av mig varje år, och kommer så att göra under resten av mitt liv.

– Dessutom barrar den inte och så klarar den av den mängd av kulor som jag vill ha i en gran.

Joakim berättar att han ha cirka 50 flyttkartonger med julsaker. Däribland 2 000-3 000 julgranskulor.

– Jag älskar allt som har med julen att göra och julgranskulor har jag köpt över hela världen, några nya varje år, ja eller flera. Det är så jag tycker att ens egen julgran ska utvecklas, man bygger vidare på den från år till år.

Till skillnad från den symmetriska perfektionism som kan utmärka granar exempelvis i

Stil- jul- och antikexperten Joakim Bengtsson

Läs artikeln på vår webbsida "Jul med Joakim"

hotellfoajéer eller på varuhus så förespråkar Joakim starkt det individuella uttrycket för hemmagranen.

– Jag tycker att det är viktigt att den visar ens personlighet, säger han.

I sin egen gran har Joakim upp till 1 000 kulor och bjuder in ett gäng kompisar som klär den under några timmar.

– Vi blandar gammalt och nytt vilket även det adderar till det unika.

Bland årets nykomlingar i hans julgran finner man kulor i form av en kaviarburk samt en present han fick från Larsviken under julmässan.

– En pølsevagn som en julkula. Jag är mycket nöjd med den.

Han filosoferar över överdådet som en reaktion mot sin mamma som klädde familjens gran med röda kulor, glitter och inget annat.

– Fast hon i sin tur revolterade mot min mormor och morfar som hade just samma yviga utbud i granen som jag. Från dem har jag kvar en fantastisk kula, stor, droppformad och vars färger går i rosa, silver, blått och guld. Det är min finaste.

Han drömmer om att i framtiden iscensätta två speciella julgranar.

– En enbart klädd med flugsvampar och en med endast jordgubbskulor, fast de är svåra att få tag i.

En vision som tydligt summerar det som är hans bästa tips för hur ens julgran ska se ut:

– Det finns inget som heter rätt eller fel. Och som sagt, den perfekta julgranen speglar ens personlighet.

Text: Åke Högman

Jerker Bergdahl Foto: Yaman Albolbol

Första regionala samordningsmötet

I början av december bjöd den regionala samordnaren på Skogsstyrelsen, Jerker Bergdahl, in till ett samordningsmöte för projektledare för skogsprogrammet i syd.

Närvarade gjorde för Skånes räkning Åke Högman, från Blekinge Jonas Kromnow, Åsa Johansson och Johan Harrysson, från Småland Magnus Hellgren och från Östergötland Catarina Marklund.

– Det här var det första samordningsmötet för skogsprogrammet i syd med det övergripande syftet ge de olika länen en större och vidare utblick. Samt att låta sig inspireras av varandras arbete och processer inom ramen för de regionala programmen, säger Jerker.

– Dessutom öppnar det här upp för möjligheter för länen att samarbeta, något som exempelvis Skåne redan har börjat göra med både Halland och Blekinge. Något som såklart också är en styrka utifrån att alla har delvis liknande geografiska förutsättningar.

Så de olika länens representanter informerade varandra om var de befann sig i sina processer och vilka ambitioner man hade inför 2022.

– Man har självklart kommit olika långt, Småland var ju till exempel tidigt igång med sitt strategiarbete, följda av Skåne. Här finns en erfarenhet och tankar som man gärna delar med sig av.

En fråga som lyftes av Magnus Hellgren från Småland är den om jämställdhet inom skogsnäringen.

– Det krävs engagemang från ledningshåll om det ska bli ett arbete som får effekt och då behöver vi titta på hela Götaland, sa Magnus.

[Skåne och Halland har genomfört ett jämställdhetswebbinarium.](#) Jämställdhet finns med i Blekinges strategi i nära samarbete med nätverket Grenverket Östergötland har jämställdhetsfrågorna på sin agenda och avser att kontinuerligt fortsätta med det arbetet.

Avslutningsvis gjordes en utvärdering av dagens möte som enbart utföll positivt.

– Det här kommer vi absolut att fortsätta med, vi har redan bokat in ett nytt möte i februari, säger Jerker.

Text: Åke Högman

Påbörjad studie i ekföryngring

I september startade Nora Sophie Pohl en studie om naturlig ekföryngring vid SLU i Alnarp och med Magnus Löf som handledare.

Nora Sophie Pohl skrev sin masters vid schweiziska federala institutet för skogs-, snö- och landskapsforskning (WSL) i Zürich, Schweiz. Hon tog en kandidatexamen i ekosystemförvaltning 2017 och en magisterexamen i skogsvetenskap och skogsekologi med fokus på tropiskt och internationellt skogsbruk 2020, båda vid Georg-August-universitetet i Göttingen,

Under sina studier har hon även deltagit i flera fältarbetsresor i olika länder (Teneriffa, Laos, Tyskland, Italien och Schweiz) samt arbetat för US Forest Service i Minnesota.

Din studie handlar om ekföryngring och skötsel i blandskog, hur kom du på ämnet?

– Ämnet naturlig ekföryngring är mycket relevant för skogsbruk och naturvård med tanke på att blandade ekskogar fungerar som viktiga livsmiljöer för många arter och som kommer att behöva föryngras och skyddas från inväxning av skuggtoleranta arter i framtiden. Min handledare Magnus Löf sökte och fick medel från stiftelsen Oscar och Lili Lamms Minne eftersom de ekonomiskt stödjer forskning kring svensk naturvård.

Var i processen befinner du dig?

– Det första steget för doktorsexamen är i hög grad ett organisationsskede vilket innebär att jag och mina handledare just nu planerar projektet och samtidigt går jag kurser som förberedelse för all dataanalys som kommer senare.

Samarbetar du med någon?

– Ja, projektet kommer att genomföras i samarbete med flera personer på institutionen. Deras olika bakgrunder kommer att omfatta forskningsområden som skogsskötsel, ekologi och trävetenskap. Vidare kommer internationella kontakter att knytas, med Emile Gardiner från US Forest Service (USDA) och Björn Nordén från Norska institutet för naturforskning (NINA). Vi kommer också att samarbeta med "Instituto Nacional de Investigación y Tecnología Agraria y Alimentaria" (INIA) i Spanien.

Beskriv lite mer ingående den påbörjade studien.

– Det råder en världsomspännande kris för den biologiska mångfalden, med en försämring av de ekosystem som är viktiga. Eken är en mycket viktig trädart i europeiska tempererade skogar och rankas bland de viktigaste träden för utrotningshotade ryggradslösa djur, lavar, svampar och fåglar. De är också utbredda över Eurasien och Nordamerika. Minskningen av ekens dominans och dess föryngring ökar risken för förlust av ekrelaterade livsmiljöer och viktiga ekosystemtjänster. Dessutom uppvisar blandade ekskogar en hög motståndskraft mot störningar och miljöpåfrestningar, så de kan spela en viktig roll i framtida europeiska skogar.

– I projektet vill vi finna vägar för att främja naturlig ekföryngring och eftersom man för närvarande inte vet så mycket om hur ett skogsbestånds struktur påverkar ljusstillingen vill vi undersöka detta.

På vilket praktiskt sätt kan studien vara användbar i framtiden?

– Ett mål är att skapa riktlinjer för hållbar förvaltning av viktiga ekbiotoper som sedan kan användas i skogsskötsel och naturvård. Vidare vill jag också skapa riktlinjer för att mäta och utvärdera beståndsstruktur i förhållande till deras tillhörande biologiska mångfald.

Text: Åke Högman

I september startade Nora Sophie Pohl en studie om naturlig ekföryngring vid SLU i Alnarp och med Magnus Löf som handledare. Foto: Magnus Löf och Peter Fornling

Lyckad satsning på naturvårdar!

Under sommaren genomfördes det gemensamma projektet "Naturvårdar" av Stiftelsen Skånska landskap och fyra skånska kommuner.

Projektet startades i april och avslutades i oktober 2021 och gick ut på att personer som var berättigade till anställningsstöd eller deltog i motsvarande arbetsmarknadssatsning, anställdes av en kommun för att arbeta som naturvårdar i rekreationsområden under sommaren. Ett syfte med projektet var metodutveckling och Stiftelsen Skånska Landskap stod för utbildning och utrustning.

Projektledare Lisen Liljeqvist på Skånska landskap:

– Vi på Skånska landskap fick i april uppdrag av Region Skåne att undersöka om vi, genom att utbilda naturvårdar, kan hitta vägar för ett hållbart friluftslivsutövande samt stötta kommuner i att skapa arbetsmöjligheter.

– Sammanlagt blev det sjutton personer fördelade på fyra kommuner, Bromölla, Hässleholm, Vellinge och Simrishamn.

Louise lyfter fram att naturvårdarna skulle hjälpa till att minska belastningen på extra populära utflyktsmål och hjälpa besökare att följa föreskrifterna.

– Vi ser det som att det personliga mötet mellan en naturvård och en besökare gör så att budskapet verkligen når hela vägen fram. Det finns en lucka mellan vad man kan förhindra med informationsskyltar och vad man kan stoppa med en uttryckning – den luckan bör och kan fyllas med naturvårdskap.

– Naturvårdarna hade också en proaktiv uppgift, att förebygga vissa typer av beteende, när det dåliga redan har hänt hjälper det inte så mycket att kommunicera.

– Naturvårdarna växte med uppdraget och det gjorde även deras självkänsla och sociala färdigheter.

Vad gäller framtiden säger Louise:

– Vi planerar att hålla utbildningen nästa år och samarbeta med ännu fler kommuner. Naturvårdarna har gjort en fantastisk insats. De har gjort ett gott jobb inte minst i sin kontakt med människor som inte har så mycket vana av natur och friluftsliv.

Text: Åke Högman

Johanna Deak Sjöman, projektledare

Läs artikeln om urbana träd även här

Urbana och värdefulla träd

SLU har mellan 2017-2021 bedrivit projektet i-Tree Sverige där man fullföljt beräkningar på stadsträd i nio städer runt om i landet, från Luleå i norr till Malmö i söder. Viktiga frågor har varit: Hur mycket luftföroreningar tar våra stadsträd hand om? Hur mycket kol kan träd lagra och förhindra utsläpp av koldioxid? Kan samhället tjäna pengar på träd? Johanna Deak Sjöman är projektledare.

Vilken var upprinnelsen till kartläggningen?

– Att flertalet trädförvaltare inom kommuner och städer känner ett starkt behov att tydligt kunna visa på vad träden i våra städer bidrar med för att bättre kunna nå ut till politiker och beslutsfattande. Målet är att kunna säkerställa framtida resurser till att dels ta hand och värna om befintliga träd i en stark exploatering av mark, dels att kunna satsa på framtida planteringar av träd, vilka arter som behövs och att vi har en budget till detta.

Hur har ni gjort studien?

– Vi har använt oss av programvaran i-Tree Eco, som bygger på att man först genomför en inventering av aktuella träd för att sedan beräkningar i programvaran kan genomföras med hänsyn till exempelvis klimat- och väderdata samt luftföroreningsdata.

Vad har ni studerat mer explicit?

– Trädens reglerande ekosystemstjänster såsom omhändertagande av luftföroreningar, dagvatten och koldioxid samt hur art- och storleksvariationen ser ut i de olika trädpopulationerna beroende på stad.

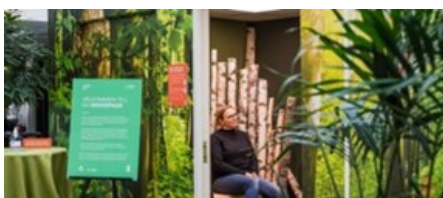
Utifrån ett internationellt perspektiv, är det här en vanlig typ av kartläggning?

– i-Tree Eco används idag runt om i världen och har över 350 000 användare. Programvaran ligger till grund för New Yorks 'One Million Tree Project' som även engagerade en stor del av New York-borna under inventeringsfasen.

I vilka sammanhang kan kartläggningen användas framöver?

– Förhoppningsvis i dialog med andra organisationer och förvaltningar inom kommunen för ett hållbar samhällsbyggande, till politiker kring varför vi behöver satsa resurser på träd, och till allmänheten. Upp till 50% av träden återfinns inom privat mark – villaägare med träd kan till exempel spela en avgörande roll i att säkra detta gröna kapital inför framtiden genom att ta hand om befintliga träd och plantera nytt.

Text: Åke Högman

Skånsk skogsstrategi badar virtuellt skogbad

Pilotprojektet Skogspaus är ett samarbete mellan Stadsbyggnadsförvaltningen i Helsingborg och Sveriges Lantbruksuniversitet. Man har testat om en virtuell skog kan ha samma positiva effekt på stress som en riktig skog.

Skogen finns plötsligt inne i en box mitt i centrala Helsingborg. Det doftar trä, fåglarna kvittrar, en och annan kråka hörs, vattnet porlar från en bäck omgiven av ett skirt lövverk som rör sig sakta i en bris.

Skånsk skogsstrategis utsände badar ett virtuellt skogsbad sittandes på en grovt tillyxad träbänk, drar in dofterna och tittar på en film från Pålsjö skog, och det funkade, Järnvägsgatans trafik utanför, folkmyllret och trängseln är bara tio minuter bort i tid och redan känns det som att pulsen har gått ner.

Skogsbadet ingår i en studie som SLU genomför i samarbete med Helsingborgs stad och pågått sedan maj fram till och med vecka 45.

Anna Kowalik Tidblad, projektledare för Skogsstudien.

Anna Kowalik Tidblad är den som kläckte idén och som också hållit i projektet.

– Studien är tvådelad, dels har vi två enkäter som vi ber alla besökare att fylla i, en före och en efter. Sedan har vi haft en grupp på femton personer på vilka vi kontinuerligt och noggrant mätt puls, hudkonduktans, dvs finkalibrig svettning, med mera.

Upprinnelsen är att Anna fick en idé för två år sedan när hon lyssnade på ett radioprogram om hur de urbana miljöerna växer och förtätas.

– Jag började och skissa på något som jag kallade för återhämtningsfickor. Det ena ledde till det andra och jag tog kontakt med Markus Hedblom på SLU som forskar på natur och stress ur ett multisensoriskt perspektiv.

Något som ledde fram till tanken på att skapa en konstgjord skogsmiljö för att se om den har samma effekter som verklig skog bevisat har.

– Jag pitchade in det till Helsingborg stad som jag då redan samarbetade med för det så kalla stadsodlingsprogrammet.

Även om **resultatet av studien** dröjer till våren så tror Anna att det här är något som kommer bli verklighet i takt med att städerna växer.

– Folk anser sig inte att ha tid att ta sig ut i naturen, dessutom som är begränsade rent fysiskt. Det finns bara möjligheter med detta, man kan på sikt skapa flyttbara skogsmiljöer som man kan flytta runt kontinuerligt.

– Enligt WHO kommer psykisk ohälsa och stress bli den största utmaningen för mot människans hälsa i framtiden. Därför är det viktigt att i staden skapa platser för återhämtning som uppmuntrar till en kort paus i vardagen och hjälper till att sänka nivån av stress.

Text: Åke Högman

Läs denna och fler aktuelltartiklar på vår webbplats

Starkare tillsammans

Landsbygdsresurser heter den nya grupp som ska samordna resurser vid bränder i nordöstra Skåne med omnejd. Bland annat ingår LRF, Maskinring i Småland, Räddningstjänsten och i samarbetet.

Skogsbränder väntar inte när de sätter igång. Snabb mobilisering är många gånger avgörande. Skogsägare Anders Edbro i Osbytrakten är en av initiativtagarna till en ny grupp som ska samordna resurser vid bränder.

– Men vi har inte upfunnit något nytt. Det här är ett vedertaget i nästan i hela landet, säger han.

Det hela startade 2018 med att Anders var med och skapade en beredskap för vattentillförseln för djur, vilket snabbt kom att omfatta även släckningsarbete.

– Så vi gjorde larmlistor och inventerade vad vi kunde ställa upp med resurser som skotare, hjullastare, gödseltunnor med mera.

– Jag som jobbat med skogen i hela mitt liv är väl bekant med att det är markägaren som bär ansvaret för eftersläckningsarbetet.

Man tog också kontakt med Länsförsäkringar som, om uttrycket tillåts, blev i eld och lågor.

– De har varit med och stöttat, samt också Maskinring Småland, de senare för att de har erfarenhet av samma typ av skog som den i nordöstra Skåne, vilken deras verksamhet är anpassad efter.

– Så vi hakade på deras koncept, samma larmnummer för alla räddningstjänster, ständig beredskap under sommaren och all information i en pärm som tydligt klargör frågor som arbetsfördelnings- och arbetsmiljöansvar.

Skogsägare Anders Edbro

Man har redan skaffat sig praktiskt erfarenhet.

– Några av oss var med som frivilliga vid branden i Hästveda och i somras hade vi en brand i en GROT-välta och hyggesbrand utanför Osby, där vi var efter en halvtimme med en skotare.

Anders och de andra i gruppen tittar nu framåt för att ytterligare förbättra arbetet. Man kommer i vinter delta i en skogsbrandsutbildning som Annie Johansson från Kyllesjö Skog kommer att hålla.

– Det ena uppdraget är inte det andra likt så vi måste vara så väl förbereda som vi

Text: Åke Högman

Läs denna och fler aktuelltartiklar på vår webbplats

Vår gemensamma skogskalender!

Vi samlar skogsrelaterade kurser från många olika skogsaktörer på ett och samma ställe,

Tillsammans fyller vi kalendarier med skogliga aktiviteter. Syftet med kalendarier är nämligen att alla med skånsk skoglig koppling kan få plats, synas och mötas.

Fortsätt även gärna att tipsa oss om kurser och aktiviteter. [Maila in underlaget till Kristina Larsson](#), samordnare och webbansvarig eller [tipsa oss direkt på webben](#).

> Här kommer du till vårt kalendarie

Följ oss!

Vill du följa oss på facebook så gå in på [@skanskskog](#) och gilla oss på direkten.